

Časové rady: domáca úloha 3

Termín odovzdania: 20. 11. 2023

- **Úlohu vypracováva každý samostatne.** Komunikácia ohľadom riešenia, zdieľanie kódu a pod. je zakázané. Pri odpísaní úlohy alebo jej časti je DÚ hodnotená 0 bodmi, a to aj pre tých, ktorí úlohu odpísali aj pre tých, ktorí ju dali odpísať.
- Posielajte vypracovanú úlohu v pdf formáte (súvislý, dobre čitateľný text doplnený grafmi, nie iba výstupy z R so stručnými poznámkami) a použitý kód ako samostatný súbor. Alternatíva: výstup z R markdownu v html alebo pdf, s uvedením kompletného kódu.
- Dátu priložte ako prílohu k mailu alebo vytvorte a priložte workfile (súbor s koncovkou Rdata). Cieľom je, aby som si v prípade použitia dát z nejakého R-kovského balíka nemusela inštalovať celý balík, ale len načítať dátu.
- Každý pracuje s inými dátami, rezervácia dát prebieha v hárku ČR mPMS – DÚ3 google dokumentu <http://bit.ly/3ta0eMt>.

Príklad 1: ARIMA modelovanie (25 bodov).

Nájdite si vhodné dátu. Požiadavky na dátu:

- Nájdete pre ne vyhovujúci ARIMA model. Požiadavky na model: správny rád diferencovania, nekorelované rezíduá, stacionárny a invertovateľný model
- Dátu majú byť bez pravidelnej sezónnosti. Pravidelnú sezónnosť majú napríklad mesačné hodnoty teploty alebo prietoku riek, sezónne neočistené kvartálne hodnoty HDP, dátu Air-Passengers zo začiatku semestra a pod. - je to na grafe s priebehom jasne viditeľné. Ak počas hľadania dát na takéto dátu narazíte, odložte si ich, zídu sa v poslednej domácej úlohe.
- Nie z balíkov **astsa** a **datasets**, nie dátu použité na prednáške alebo na cvičení. Môžete použiť iné balíky, súčasťou ktorých sú dátu s časovými radmi, príklady k učebniciam, reálne dátu dostupné na internete.

V domácej úlohe:

- Z dát vynechajte niekoľko posledných hodnôt. Tieto nebudete používať pri hľadaní modelu, ale použiť ich na zhodnotenie kvality predikcií.
- Vysvetlite, čo vyjadrujú vaše dátu, uveďte ich zdroj a znázornite ich priebeh.
- Zistite správny rád diferencovania - treba zobrať do úvahy trend a jednotkový koreň. Spište výsledky a doplňte ich výstupmi z R-ka tak, aby sa vaše tvrdenia dali skontrolovať bez spúšťania kódu.
- Nájdite vhodný ARIMA model pre vaše dátu (požiadavky v úvode zadania). Overte stacionaritu a invertovateľnosť. Váš komentár k modelu znova doplňte výstupmi z R-ka tak, aby sa vaše tvrdenia dali skontrolovať bez spúšťania kódu.
- Spravte predikcie z vášho modelu (pre pôvodnú premennú, nie pre prípadné diferencie) a porovnajte ich so skutočnými hodnotami, ktoré ste na začiatku vynechali.
- Zhodnoťte váš model. Čo si o ňom myslíte?